

Erityisen äärellä -webinaari 17.3.2022

Työkykyohjelma ja yhteiskunnallinen osallisuus

Nina Nevala, LitT, dos., AmO
johtava asiantuntija
Työterveyslaitos

Esityksen sisältö

1. Tilastoja
2. Työkykyohjelman toimenpiteet ja yhdyspinnat
3. Ammattilaisten osaamisen vahvistaminen

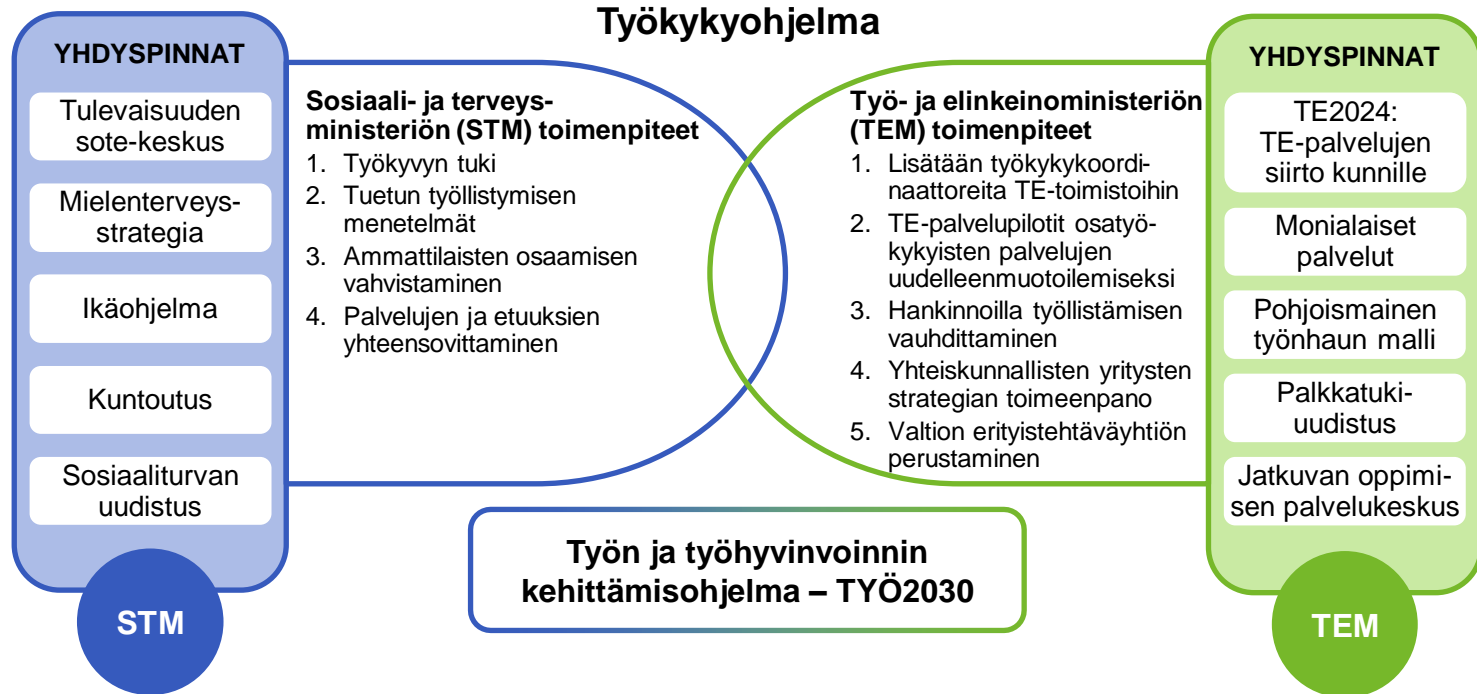
Tilastoja

- Työ ja elinkeinotoimistoissa ja kuntakokeiluissa oli lokakuun lopussa 2021 259 000 työtöntä työnhakijaa ja 169 700 avointa työpaikkaa
- Terveystila vaikeuttaa lähes joka kolmannen työelämän ulkopuolella olevan työkäisen työllistymistä (OECD 2020)
- 81 000 pitkäaikaistyöttömästä noin 16 000 henkilön työkykyä voitaisiin kohentaa hoidolla, kuntoutuksella ja työmarkkinoiden joustoilla (Oivo ja Kerätär 2018)
- Pitkään työttömänä olleet käyttävät muita työttömiä vähemmän terveyspalveluja (Lappalainen ym. 2018)

Yksi työkykyohjelma – monta toimenpidettä

- Työkykyohjelma on osa hallituksen työllisyystoimien kokonaisuutta
- Ohjelmasta vastaa työ- ja elinkeinoministeriö yhteistyössä sosiaali- ja terveysministeriön kanssa vuosina 2019-2023
- Ohjelmassa etsitään ratkaisuja osatyökyisten työllistymisen ongelmiin
- Ohjelman rahoittamissa kokeiluhankkeissa kehitetään vaikuttavia palveluja ja kokeillaan uusia toimintamalleja

Työkykyohjelman toimenpiteet ja yhdyspinnat

Työkykyohjelman toimenpidekokonaisuudet 2019-2023

1. Tuoda työkyvyn tuki osaksi tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskusta (mm. työkyvyn tuen tiimit)
2. Lisätä tuetun työllistymisen menetelmien käyttöä kaikkein vaikeimmin työllistyvien apuna
3. Vahvistaa ammattilaisten osaamista
4. Käynnistää arviointi- ja seurantatutkimus Työkykyohjelman hankkeissa tehtyjen interventioiden vaikutuksista sekä palvelujen ja etuuksien yhteensovittamisesta

Työkyvyn käsite (Järvikoski ym. 2018)

- **Laaja-alainen työkyvyn käsite** painottaa työn ja työolojen merkitystä sekä sosiaalisia tekijöitä
- **Kestävä työllistyvyys -käsite** tarkoittaa kykyä ja mahdollisuuksia saada työtä, säilyttää työ ja edetä työuralla sekä olosuhteita, joissa työntekijällä on mahdollisuus antaa täysipainoinen työpanos ja samalla turvata terveytensä ja hyvinvointinsa.

Työkyvyn tuen palvelut ovat osa sote-uudistusta

Työkyvyn tuen palvelut yhdenvertaisesti työikäisille

Yhteensovitetut sosiaali- ja terveystyöpalvelut

Palvelutarpeiden varhainen tunnistaminen

Ammattilaisten osaamisen vahvistaminen

Työttömien palvelut ja etuudet ja niiden yhteensovittaminen

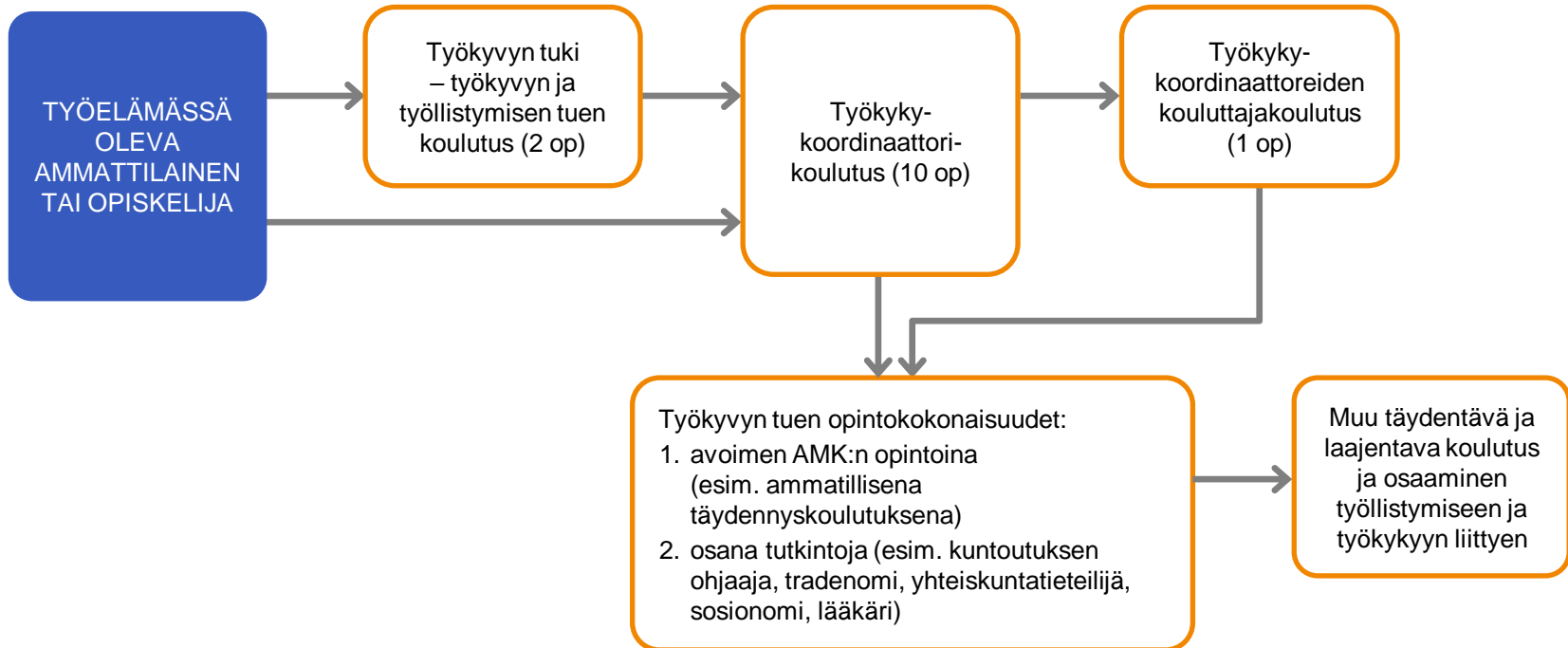
Tuetun työllistymisen menetelmät

- Sosiaalihuollon palvelupolun vahvistaminen
- Laatuksiteereihin perustuva tuetun työllistymisen työhönvalmennus
- Alihankintamalli pilotoidaan vammaisten henkilöiden työllistymistä tukevassa toiminnassa ja työtoiminnassa

Ammattilaisten osaamisen vahvistaminen

1. Kehitämme **Työkyvyn tuki** -koulutuksen (2 op) ja pilotoimme koulutusta Työkykyohjelman 22 hankkeen henkilöstön ja yhteistyötahojen kanssa
2. Tuemme **työkykykoordinaattorikoulutuksen** (10 op) käynnistymistä koulutusjärjestelmässä
3. Kehitämme ja pilotoimme **työkykykoordinaattorien kouluttajakoulutuksen** (1 op)

Rakennamme työkyvyn tuen opintopolkuja yhdessä yhteistyötahojen kanssa

TYÖKYVYN TUKEA

– työkyvyn ja
työllistymisen
tuen koulutus

Asiakasosallisuus

Työkyvyn tuen suunnitelma

Palvelujärjestelmä ja yhteistyö

Hyvät käytännöt ja toimintamallit

Palvelutarpeen tunnistaminen ja arviointi

Työkyvyn tuen keinot

Palvelujen koordinointi

Työkykykoordinaattori

- Työkykykoordinaattori on työelämän ja työllistymistä tukevan palvelujärjestelmän asiantuntija, joka tukee työkäistä työllistymisessä, työssä jatkamisessa ja työhön paluussa
- Työkykykoordinaattorin koulutus on ammatillinen täydennyskoulutus (10 op) eri alojen ammattilaisille
- Työkykykoordinaattorit toimivat TE-palveluissa, kuntien työllisyyspalveluissa, työpaikkojen henkilöstöpalveluissa, työterveyshuolloissa, sosiaali- ja terveydenhuollossa, järjestöissä, rikosseuraamuslaitoksessa ja oppilaitoksissa

Työkykykoordinaattorikoulutusta järjestävät ammattikorkeakoulut

- Metropolia
- Jyväskylän ammattikorkeakoulu (JAMK)
- Tampereen ammattikorkeakoulu (TAMK)
- Satakunnan ammattikorkeakoulu (SAMK)
- Oulun ammattikorkeakoulu (OAMK)
- Lapin ammattikorkeakoulu (LapinAMK)
- Savonia ammattikorkeakoulu (Savonia)
- Karelia ammattikorkeakoulu (Karelia)

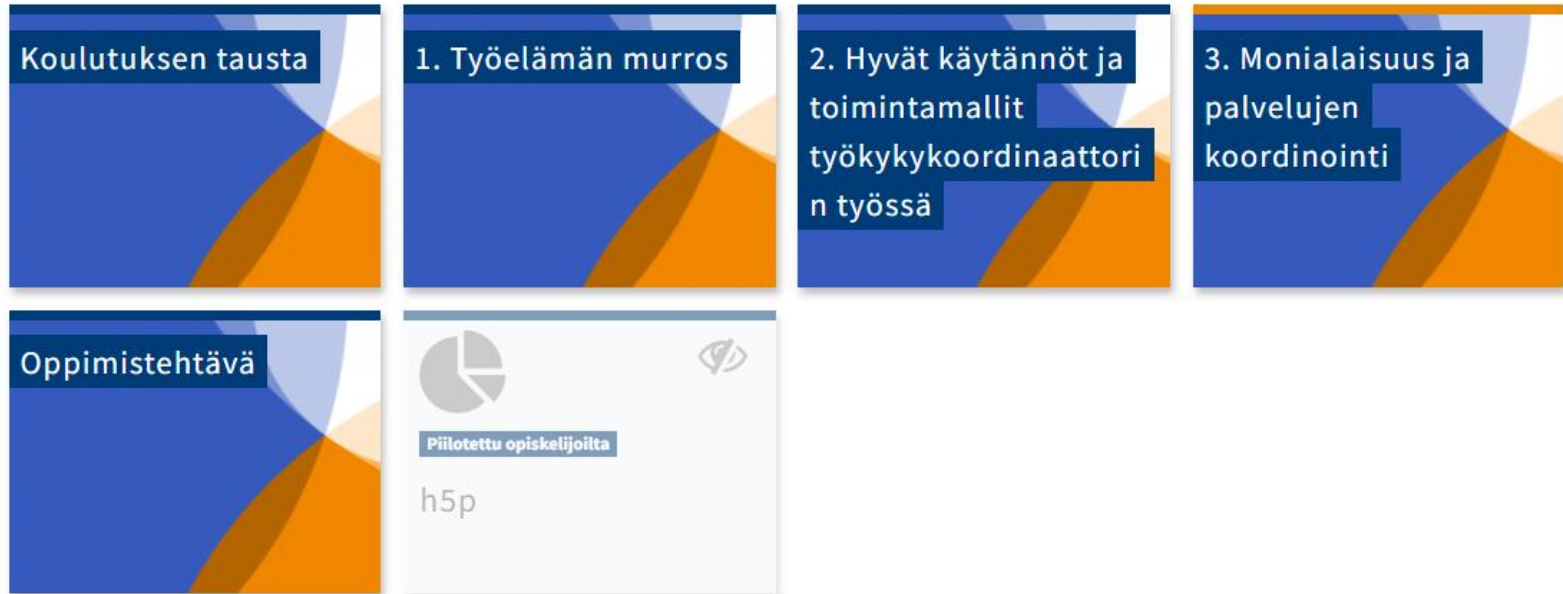

Työkykykoordinaattorien kouluttajakoulutus

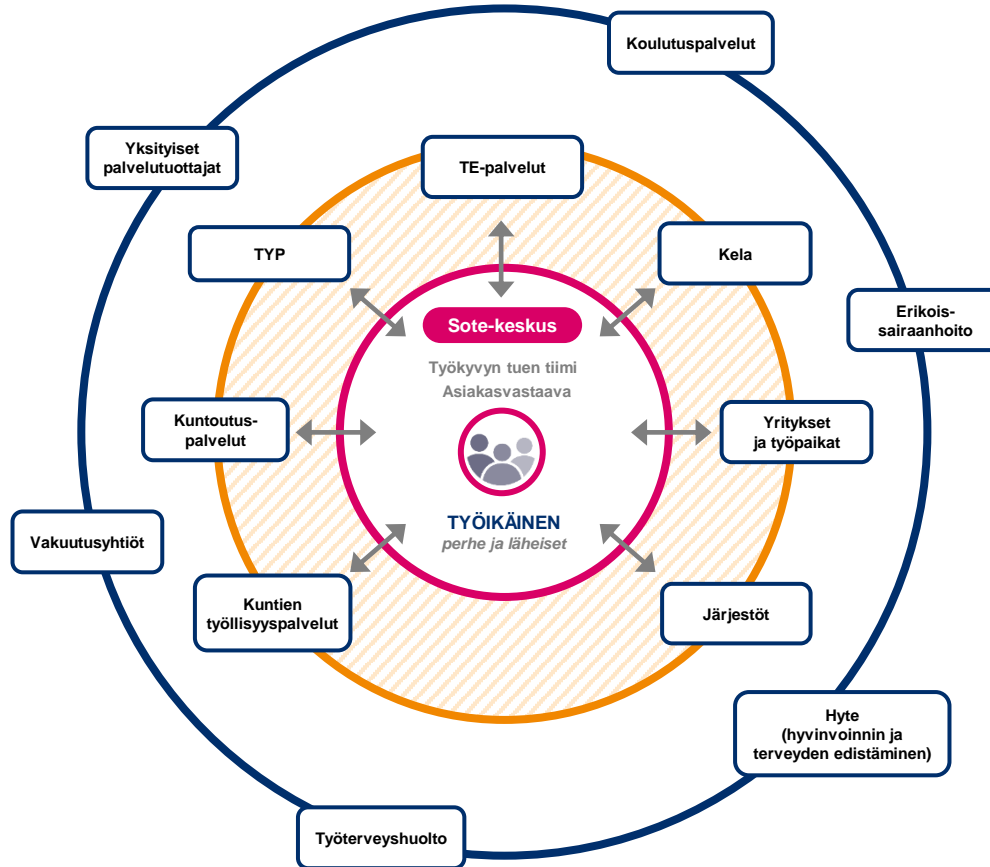
Kouluttajakoulutuksen (1 op) tavoite ja kohderyhmät

- Tavoite: työkykykoordinaattorikoulutuksen laatu kehittyy ja kouluttajilla on yhteinen näkemys työkykykoordinaattorin roolista ja tehtävistä muuttuvassa toimintaympäristössä
- Kohderyhmät: ammattikorkeakoulujen opettajat ja työkykykoordinaattorit

Kouluttajakoulutuksen rakenne Moodlessa

Monialaisten palvelujen verkosto

TYÖKYKY
KÄYTTÖÖN

*”Meidän ajatustapamme
on vähän edellä”*

Kiitos!

nina.nevala@ttl.fi

@NevalaNina